

عنوان:

تأثیر نوع زایمان بر وزن کودکان پیش دبستانی: یک مطالعه مورد- شاهدی

استاد راهنما:

دکتر محسن رضائیان

دکتر رضا وزیری نژاد

پژوهش و نگارش:

سید اصغر موسوی

تیر ۹۹

چکیده

مقدمه: افزایش میزان چاقی در کودکان و متعاقب آن در بزرگسالی و ارتباط آن با بیماری‌های غیرواگیر خطرناک، بار مالی و انسانی زیادی را بر جامعه وارد می‌کند. این در حالی است که چاقی به عنوان یک سندرم، علل ناشناخته زیادی دارد، لذا این مطالعه به منظور تعیین ارتباط بین نوع زایمان و چاقی و اضافه‌وزن دوران کودکی طراحی و اجراء شد.

روش اجرا: این مطالعه، یک مطالعه مورد- شاهدی (case-control) می‌باشد، که در جمعیت کودکان پیش‌دبستانی، در سال ۱۳۹۷ در شهر رفسنجان، طراحی و اجراء شد. جمعیت مطالعه در دو گروه قرار گرفتند، گروه اول شامل کودکانی بودند که دچار اضافه‌وزن و چاقی بودند و گروه مورد را تشکیل می‌دادند. گروه دوم نیز کودکان با نمایه توده‌بدنی طبیعی بودند که گروه شاهد را تشکیل می‌دادند. از بین کودکان چاق و دارای اضافه‌وزن ۲۰۱ نفر به عنوان مورد و به همان تعداد برای هر مورد (Case)، یک کودک دارای وزن طبیعی به عنوان شاهد (Control) در نظر گرفته شد که از نظر مرکز پیش‌دبستانی، جنس و سن همسان بودند. بخشی از اطلاعات مورد نیاز با اندازه‌گیری‌های دموگرافیک و بخشی با استفاده از چک‌لیست جمع‌آوری شد. این اطلاعات با استفاده از نرم‌افزار آماری SPSS 21 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. به‌منظور بررسی ارتباط مورد نظر و محاسبه نسبت شانس از مدل‌های رگرسیون لجستیک استفاده گردید.

یافته‌ها: نتایج نشان داد که از نظر نوع زایمان مادر ۱۲۶ نفر (۷۳/۷ درصد) از افراد گروه مورد و ۱۱۵ نفر (۶۷/۳ درصد) از افراد گروه شاهد از طریق زایمان سزارین متولد شده‌اند. شانس ابتلا به چاقی و اضافه‌وزن در کودکان متولد شده از طریق زایمان سزارین ۱/۳۶۳ برابر بیش‌تر از کودکان متولد شده از طریق زایمان طبیعی بود ولی این اختلاف از نظر آماری معنی‌دار نبود ($P=0/193$). این نتایج پس از حذف اثر عوامل مخدوش‌کننده، نیز تغییری نکرد. همچنین اندازه خطر ابتلا به چاقی و اضافه‌وزن در کودکان مادرانی که زایمان سزارین به درخواست خود و بدون اندیکاسیون پزشکی داشتند ۱/۵۲۳ برابر کودکان متولد شده از طریق زایمان طبیعی بود ولی این اختلاف هم از نظر آماری معنی‌دار نشد ($P=0/275$).

نتیجه‌گیری: یافته‌های مطالعه ما شواهدی از ارتباط بین نوع زایمان مادر و وزن دوران کودکی نشان نداد، بلکه در این مطالعه چاقی و اضافه‌وزن دوران کودکی بیش‌تر بستگی به شاخص توده بدنی مادر داشت.